

ภูมิอากาศจังหวัดราชบุรี

ที่ตั้งและอาณาเขต

ราชบุรีเป็นจังหวัดชายแดนในภาคกลาง มีอาณาเขตทางด้านตะวันตกติดต่อกับสาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งสหภาพพม่า อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 101 กิโลเมตร มีเนื้อที่ทั้งสิ้น 5,120 ตารางกิโลเมตรและมีอาณาเขตติดต่อบริเวณใกล้เคียงดังนี้คือ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดกาญจนบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดเพชรบุรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับจังหวัดนครปฐม สมุทรสงคราม และสมุทรสาคร
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับสาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งสหภาพพม่า

ภูมิประเทศทั่วไป

ราชบุรีเป็นจังหวัดที่มีเทือกเขาใหญ่น้อยเป็นอันมาก โดยเฉพาะทางด้านตะวันตกของจังหวัดมีเทือกเขาตะนาวศรี เป็นแนวยาวกั้นเขตแดนไทยกับพม่า ทางตอนกลางของจังหวัดมีที่ราบลุ่มแม่น้ำแม่กลอง ซึ่งเหมาะแก่การเพาะปลูก และทางด้านตะวันออกเฉียงใต้เป็นที่ราบต่ำ ซึ่งได้รับอิทธิพลจากการหนุนเนื่องของน้ำทะเล จึงเหมาะแก่การเพาะปลูกพืชไร่และผลไม้

ลักษณะอากาศทั่วไป

จังหวัดราชบุรีอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมที่พัดเวียนประจำฤดูกาล 2 ชนิด คือพัดจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือในฤดูหนาวเรียกว่าลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ อิทธิพลของลมนี้ทำให้บริเวณจังหวัดราชบุรีมีอากาศหนาวเย็นและแห้งแล้ง กับมรสุมอีกชนิดหนึ่งคือมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งพัดจากทิศตะวันตกเฉียงใต้เป็นส่วนใหญ่ในฤดูฝน ทำให้อากาศชุ่มชื้นและมีฝนตกทั่วไป

ฤดูกาล

พิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศของประเทศไทย แบ่งฤดูกาลของจังหวัดราชบุรี ออกเป็น 3 ฤดู ดังนี้

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือความกดอากาศสูงจากประเทศจีนซึ่งมีคุณสมบัติหนาวเย็นและแห้ง จะแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทย ทำให้อากาศเย็นและแห้งแล้ง โดยในเดือนธันวาคมและมกราคมมีอากาศหนาวจัดในรอบปี

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ระยะเวลานี้เป็นช่วงว่างของฤดูมรสุม จะมีลมจากทิศใต้และลมตะวันออกเฉียงใต้พัดปกคลุม ทำให้มีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป เดือนเมษายนเป็นเดือนที่มีอากาศร้อนอบอ้าวที่สุดในรอบปี เนื่องจากดวงอาทิตย์ได้โคจรจากซีกโลกใต้มายังเหนือและตั้งฉากกับประเทศไทย จึงได้รับรังสีจากดวงอาทิตย์เต็มที่

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม เป็นฤดูที่มีลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดจากมหาสมุทรอินเดียปกคลุมประเทศไทย ลมนี้เป็นลมร้อนและชื้นจึงทำให้มีฝนชุกทั่วไป และมีอากาศชุ่มชื้น เดือนที่มีฝนตกมากที่สุดคือเดือนตุลาคม

อุณหภูมิ

เนื่องจากราชบุรีเป็นจังหวัดในภาคกลางใกล้อ่าวไทย อุณหภูมิโดยเฉลี่ยจึงไม่สูงมากนัก อากาศไม่ร้อนอบอ้าวมากในฤดูร้อน และไม่หนาวมากในฤดูหนาว อุณหภูมิเฉลี่ยทางด้านตะวันตกของจังหวัด 26-28 องศาเซลเซียส ในขณะที่ทางด้านตะวันออก 28-30 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 30-32 องศาเซลเซียส และพื้นที่ส่วนใหญ่มีอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 22-24 องศาเซลเซียส เดือนเมษายนเป็นเดือนที่มีอากาศร้อนอบอ้าว ที่สุดในรอบปี เคยวัดอุณหภูมิสูงที่สุดได้ 40.9 องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2541 ส่วนฤดูหนาวอากาศจะหนาวที่สุดในเดือนธันวาคม เคยวัดอุณหภูมิต่ำที่สุดได้ 9.8 องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2542

ฝน

จังหวัดราชบุรีเป็นจังหวัดที่มีฝนตกอยู่ในเกณฑ์น้อย เพราะภูมิประเทศอยู่ในสภาพอัปสแลน จะมีฝนตกเฉพาะในช่วงฤดูฝนหรือฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้เท่านั้น แต่ก็ยังมีปริมาณน้อย เพราะบริเวณด้านตะวันตกของจังหวัดมีแนวเขาตะนาวศรีเป็นพืดกั้นกระแสนลมและความชุ่มชื้นจากมรสุมนี้ ส่วนใหญ่จังหวัดนี้จึงได้รับฝนเนื่องจากอิทธิพลของร่องมรสุม และพายุดี เปรสซันที่พัดผ่านบริเวณใกล้เคียง ปริมาณฝนเฉลี่ยตลอดปี 1000 - 1200 มิลลิเมตร และมีจำนวนวันฝนตกเฉลี่ย 121 วัน เดือนที่มีฝนตกปริมาณมากจะอยู่ระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงพฤศจิกายน เดือนที่มีฝนตกมากที่สุดคือเดือนตุลาคม มีปริมาณฝนเฉลี่ย 250 มิลลิเมตร และมีจำนวนวันฝนตก 18 วัน

พายุหมุนเขตร้อน

พายุหมุนเขตร้อนที่เคลื่อนผ่านเข้าสู่บริเวณจังหวัดราชบุรี ส่วนใหญ่เป็นพายุดีเปรสชันที่อ่อนกำลังลงจากพายุไซклонร้อนและความรุนแรงมีไม่มากนัก แต่ส่งผลให้มีฝนตกหนักและเกิดน้ำท่วมบางพื้นที่รวมถึงเกิดความเสียหายต่อสาธารณูปโภคต่างๆได้ ช่วงต้นฤดูฝนในเดือนพฤษภาคมบางปีอาจได้รับอิทธิพลจากพายุไซโคลนในอ่าวเบงกอลที่เคลื่อนเข้ามาใกล้หรือขึ้นฝั่งประเทศพม่า ส่วนตั้งแต่เดือนมิถุนายนเป็นต้นไปพายุหมุนเขตร้อนที่มีอิทธิพลต่อจังหวัดราชบุรีส่วนใหญ่เกิดในทะเลจีนใต้และมีบางส่วนเกิดทางมหาสมุทรแปซิฟิกเหนือด้านตะวันตก เคลื่อนตัวผ่านประเทศเวียดนามและลาวเข้ามาทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย หากพายุดังกล่าวยังคงมีกำลังแรงอาจเคลื่อนตัวเลยไปถึงภาคเหนือหรือตรงมายังภาคกลางโดยเฉพาะเดือนกันยายนและตุลาคม

จากสถิติที่บันทึกตั้งแต่ปี 2494 ถึง 2556 พบว่ามีพายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนผ่านจังหวัดราชบุรีทั้งหมด 5 ลูก ส่วนใหญ่มีกำลังแรงเป็นพายุดีเปรสชัน โดยเคลื่อนเข้ามาในเดือนกันยายน 1 ลูก (2515) และเดือนตุลาคม 4 ลูก (2495,2502, 2507,2513)

ที่ตั้งของสถานีอุตุนิยมวิทยาในจังหวัดราชบุรี

สถานีอุตุนิยมวิทยาราชบุรี(กลุ่มงานเกษตร) ตั้งอยู่ภายในสถานีทดลองข้าวราชบุรี ต.อ่างทอง อ.เมือง จ.ราชบุรี 70000 หรือที่ละติจูด 13.5 องศาเหนือ ลองจิจูด 99.8 องศาตะวันออก สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 5 เมตร ทำการตรวจธาตุประกอบอุตุนิยมหาวิทยาลัยวันละ 8 เวลา คือเวลา 0100, 0400, 0700, 1000, 1300, 1600, 1900 และ 2200 น.

ศูนย์ภูมิอากาศ สำนักพัฒนาอุตุนิยมวิทยา
กรมอุตุนิยมวิทยา

หมายเหตุ

- สถิติภูมิอากาศที่เป็นค่าเฉลี่ยใช้ข้อมูล คาบ 19 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2535 - 2553
- สถิติภูมิอากาศที่มีค่าเป็นที่สุดใช้ข้อมูล ตั้งแต่ พ.ศ. 2535 - 2556